

شیوه‌نامه جذب پژوهشگر پسادکتری (Postdoc)

مقدمه

ایجاد و گسترش دوره‌های تحقیقاتی پسا دکتری در راستای مأموریت دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، به تکمیل تخصص‌های مورد نیاز در عرصه‌های ملی و بین‌المللی کمک می‌کند. این دوره‌ها همچنین می‌توانند موجب گسترش ارتباط بین دانشگاهی و ارتقای تولید علم و فناوری شوند. این شیوه‌نامه به منظور اجرای دوره‌های تحقیقاتی پسادکتری به شرح زیر تدوین شده است.

ماده ۱: تعاریف

دوره‌ی پسادکتری: دوره‌ی پسادکتری به فعالیت‌های پژوهشی اطلاق می‌شود که به صورت موقت و معین (حداقل یک سال و حداکثر دو سال) به منظور ارتقای مهارت‌های تخصصی و ضرورت‌های تحقیقاتی عضو هیات علمی ایجاد می‌شود.

معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه هر ساله تعداد محدودی پژوهشگر پسادکتری که محل تامین حقوق و هزینه آن از اعتبارات داخلی دانشگاه است با اولویت تحقیق جهت حل یک مسئله تقاضا محور وزارت آموزش و پرورش را تعیین می‌نماید.

پژوهشگر پسادکتری: پژوهشگر پسا دکتری فردی است که دارای مدرک دکتری تخصصی (Ph.D.) بوده و متقاضی ورود به دوره‌های معین فعالیت‌های علمی به منظور ارتقای مهارت‌های تخصصی و ضرورت‌های تحقیقات مستقل برای حضور در مرزهای دانش جهانی در حوزه تخصصی مربوطه می‌باشد.

مسئول دوره‌ی پسادکتری: عضو هیأت علمی دانشگاه است که مسئولیت هدایت، کنترل و راهنمایی فعالیت‌های پژوهشگر پسادکتری را برعهده دارد.

ماده ۲: شرایط پژوهشگر پسادکتری

۱-۲ برخوردار از صلاحیت‌های عمومی و نداشتن منع قانونی؛

۲-۲ داشتن مدرک دکتری تخصصی مورد قبول وزارتین؛

۳-۲ احراز حداقل ۱۵ امتیاز از مقالات دوره‌ی دکتری و فعالیت‌های تحقیقاتی پس از پایان دوره دکتری یا داشتن سه مقاله WOS برای رشته‌های علوم پایه و فنی و مهندسی و یا پنج مقاله مورد تایید وزارتین برای سایر رشته‌ها (هنر و معماری، علوم انسانی و علوم ورزشی) تبصره ۱: نحوه محاسبه امتیاز بند ۳ مطابق ماده ۳ آیین نامه جدید ارتقای اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها است.

۴-۲ بیش از ۵ سال از تاریخ دفاع متقاضی نگذشته باشد؛

تبصره ۲: در صورتی که بیش از ۵ سال از تاریخ دفاع دکتری متقاضی گذشته باشد، باید فعالیت‌های پژوهشی و عدم رکود ایشان در شورای آموزشی - پژوهشی دانشکده و شورای پژوهشی دانشگاه بررسی شود.

۵-۲ اخذ پذیرش از یکی از اعضای هیئت علمی واجد شرایط دانشگاه؛

۶-۲ برای آقایان دارا بودن معافیت یا کارت پایان خدمت نظام وظیفه برای متقاضیان ایرانی داخل کشور؛

۷-۲ توانایی اشتغال تمام وقت به فعالیت پژوهشی در دانشگاه.

تبصره ۳: در صورت اشتغال متقاضی، رایحه موافقت کتبی کارفرما با مرخصی یکساله به دانشگاه الزامی بوده و متقاضی به صورت تمام وقت در دانشگاه حضور یافته و هیچ‌گونه همکاری با کارفرمای خود نخواهد داشت.

ماده ۳: شرایط مسئول دوره‌ی پسادکتری

- این ماده تنها در خصوص احراز شرایط آن‌دسته از اعضای هیات علمی متقاضی پذیرش پژوهشگر پسادکتری است که تمام یا بخشی از هزینه و حقوق پژوهشگر از محل اعتبارات داخلی دانشگاه تامین می‌شود.
- ۱-۳ عضو هیات علمی تمام وقت رسمی (آزمایشی/قطعی) دانشگاه باشد؛
- ۲-۳ دارای حداقل مرتبه دانشیاری باشد؛
- ۳-۳ انتشار حداقل ۵ مقاله مرتبط با پیشنهاد تحقیقی پسادکتری در سه سال اخیر در مجلات معتبر (با نمایه JCR برای رشته‌های فنی - مهندسی و علوم پایه و یا ISC برای سایر رشته‌ها) که خود نیز مسئول مقاله باشد.
- ۴-۳ راهنمایی و هدایت حداقل یک رساله دکتری را به عنوان استاد راهنمای مستقل به اتمام رسانده باشد.
- تبصره ۴:** در خصوص رشته‌هایی که فاقد دانشجوی دکتری هستند، احراز یکی از موارد سه‌گانه زیر در پنج سال اخیر ضروری است:
- الف) حداقل یک قرارداد (به مبلغ حداقل ۵۰۰ میلیون ریال) را به پایان رسانده باشد؛
- ب) ثبت یک اختراع خارجی در سازمان‌های معتبر و یا ثبت یک اختراع داخلی در سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران یا معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری؛
- پ) چاپ یک کتاب تالیف یا تصنیف در انتشارات دانشگاهی.
- ۵-۳ هر عضو هیات علمی با درجه دانشیاری و استادی می‌تواند حداکثر به‌طور همزمان بترتیب یک و دو نفر پژوهشگر پسادکتری داشته باشد.
- تبصره ۵:** در خصوص تخصیص ظرفیت محدود پژوهشگران پسادکتری با تامین از محل اعتبارات داخلی دانشگاه، به ترتیب اولویت با برنامه‌های تحقیقاتی در راستای مأموریت دانشگاه و حل یک مسئله تقاضا محور وزارت آموزش و پرورش، دارندگان نشان درجه یک پژوهش، پژوهشگر برتر دانشکده (دارای بالاترین امتیاز پژوهشی در دانشکده) در دو سال گذشته و نویسنده اول یا مسئول مقاله در مجلات برتر یک درصد است.
- ۶-۳ در صورتی که بخشی از محل تامین حقوق و هزینه پژوهشگر پسادکتری از محل اعتبار پژوهشی (گرنه)، قرارداد پژوهشی برون‌دانشگاهی یا طرح‌های حمایتی و تخصیصی بیرون دانشگاهی مسئول دوره پسادکتری باشد، لازم است مستندات کافی جهت امکان تامین حقوق و هزینه پژوهشگر دوره پسادکتری ارائه شود.

ماده ۴: نحوه تأمین و پرداخت هزینه‌های مربوط به دوره‌ی پسادکتری

- ۱-۴ معاونت پژوهش و فناوری در هر سال، حقوق دریافتی پژوهشگر دوره پسادکتری را بر اساس درصدی از حقوق استادیار پایه یک تعیین و به تصویب هیات رئیسه دانشگاه خواهد رساند که لازم است مسئول دوره ۲۵ درصد این مبلغ را از گرنه پژوهشی خود پرداخت نماید.
- ۲-۴ در صورتی که تامین بخشی از اعتبار دوره‌ی پسادکتری بر عهده مسئول دوره باشد، لازم است امکان تامین حداقل ۲۵ درصد از حقوق مصوب پژوهشگر پسادکتری را از محل اعتبار پژوهشی (گرنه) خود، قرارداد پژوهشی برون‌دانشگاهی، گرنه‌های تخصیصی صندوق‌های حمایتی همچون صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور، طرح‌های حمایتی وزارت و سایر دستگاه‌ها یا سایر منابع مالی خارج از دانشگاه داشته باشد.
- ۳-۴ پرداخت حقوق پژوهشگر پس از تأیید گزارش پیشرفت کار در پایان هر سه ماه توسط مسئول دوره‌ی پسادکتری و تأیید معاونت پژوهش و فناوری، از طریق معاونت اداری و مالی دانشگاه انجام می‌شود.

ماده ۵: مراحل اداری شروع دوره‌ی پسادکتری

- ۱-۵ پذیرش درخواست کتبی متقاضی پسادکتری توسط استاد راهنمای دوره؛
- ۲-۵ تکمیل فرم‌های پذیرش در دوره پسادکتری توسط داوطلب؛
- ۳-۵ مشخص نمودن محل تامین هزینه‌های دوره پسادکتری توسط استاد راهنمای دوره و ارائه مستندات مالی مربوطه؛
- ۴-۵ بررسی و تأیید صلاحیت پژوهشگر متقاضی دوره پسادکتری به همراه برنامه تحقیقاتی پیشنهادی و واجد شرایط بودن استاد راهنمای دوره در گروه آموزشی و شورای آموزشی - پژوهشی دانشکده؛
- ۵-۵ بررسی و تصویب دوره پسادکتری درخواست شده در شورای پژوهشی دانشگاه؛

ماده ۶: طول دوره تحقیق پسا دکتری

۶-۱- طول دوره تحقیقات پسا دکتری یک سال و به صورت تمام وقت است که این مدت با درخواست پژوهشگر و اعلام نیاز استاده راهنمای دوره و تحت شرایط زیر حداکثر تا دو سال قابل تمدید است.

تمدید دوره پسا دکتری منوط به داشتن یافته‌های علمی و فناورانه و چاپ مقالات در مجلات با کیفیت پس از ارائه گزارش پیشرفت کار توسط مسئول دوره و با تایید معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه صورت می‌پذیرد. تمدید برای سال دوم در صورت پذیرش یک مقاله در نشریات معتبر بین‌المللی مرتبط با موضوع پروژه پسادکتری (در دانشکده‌های هنر و علوم انسانی و علوم اجتماعی به جای مقاله بین‌المللی، انتشار حداقل یک مقاله در نشریات معتبر داخلی مورد تایید وزارتین مورد تایید خواهد بود) یا ثبت اختراع و ایفای نقش موثر در یک پروژه کاربردی منجر به تولید محصول با ارائه مستندات، امکانپذیر خواهد بود.

۶-۲- پژوهشگر پسادکتری در سال دوم مشمول پرداخت حقوق نخواهد شد.

ماده ۷: تعهدات داوطلب دوره پسا دکتری

۷-۱ داوطلب پسا دکتری موظف است در طی دوره پسادکتری با نظارت و هماهنگی استاد راهنمای دوره به طور تمام وقت به امور پژوهشی اهتمام ورزد.

۷-۲ نتایج تحقیقات صورت پذیرفته در طول دوره پسادکتری متعلق به دانشگاه بوده و پژوهشگر پسا دکتری از نظر حقوقی متعهد می‌شود که در انتشار نتایج علمی مقالات کتب و ثبت اختراعات و سایر تولیدات علمی حقوق مادی ناشی از مالکیت دانشگاه را محفوظ داشته و امور فوق را با قید نام مسئول دوره به انجام برساند. (ذکر نام دانشگاه به عنوان آدرس نویسنده در طول دوره همکاری و تالیفات و تولیدات علمی پژوهشگر پسا دکتری الزامی است)

۷-۳ چنانچه استاد ناظر و معاونت پژوهشی و فناوری فعالیت پژوهشگر را تایید نکنند، دانشگاه می‌تواند در هر مرحله ای قرارداد را فسخ کند.

۷-۴ در صورتیکه پژوهشگر به تعهدات خود عمل ننموده و یا از انجام امور محوله سرباز زند، ملزم خواهد شد هزینه‌های دریافتی طی دوره را بازپرداخت و خسارت و ضرر و زیان وارد آمده به دانشگاه را جبران کند.

۷-۵ پژوهشگر پسادکتری به هیچ‌وجه مجاز به همکاری در تدریس دروس آموزشی استاد مسئول دوره خود نبوده و لازم است دانشکده‌ها در این خصوص نظارت جدی داشته باشند.

ماده ۸: پایان دوره‌ی تحقیقاتی پسادکتری

۸-۱ دوره پسا دکتری با اخذ حسن انجام کار از طرف مسئول دوره و تایید دانشکده یا پژوهشکده در انجام وظایف محوله با شرایط ذیل به اتمام می‌رسد:

الف- چاپ یا اخذ پذیرش حداقل دو مقاله معتبر بین‌المللی (JCR) برای رشته‌های علوم پایه و فنی مهندسی یا حداقل دو مقاله مورد تایید وزارتین برای سایر رشته‌ها با چارک الف (علوم انسانی و علوم ورزشی) با بیشترین میزان مشارکت پژوهشگر پسادکتری در مقالات مذکور و کسب حداقل ۲۰ امتیاز از تولیدات پژوهشی مطابق با آیین‌نامه ارتقای اعضای هیات علمی (انتشار مقالات علمی و پژوهشی، کتاب و نظایر آن)؛

تبصره ۶: ثبت اختراع به نام دانشگاه و مورد تایید سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران یا معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و یا تولید پلتفرم آموزشی و ... با تایید شورای پژوهشی دانشگاه می‌تواند جایگزین یک مقاله JCR شود.

ب- تایید گزارش مکتوب پایانی دوره در دانشکده/پژوهشکده و معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه؛

پ- انجام یک سخنرانی علمی توسط پژوهشگر پسادکتری و مسئول دوره در سطح دانشکده

۸-۲ کلیه‌ی تولیدات علمی مربوط به دوره‌ی پسادکتری باید با ذکر وابستگی دانشگاه تربیت دبیر شهیدرجایی و نام استاد مسئول دوره منتشر شده باشد.

۳-۸ گواهی پایان دوره با تایید مسئول دوره‌ی پسادکتری و معاون پژوهش و فناوری دانشگاه صورت می‌پذیرد.
۴-۸ کلیه حقوق مادی و معنوی حاصل از دستاوردهای دوره پسادکتری اعم از ثبت اختراع، ساخت دستگاه، تجاری‌سازی محصول و ... به نسبت مساوی بین مسئول دوره، محقق و دانشگاه تقسیم می‌گردد.

ماده ۹: اعتبار شیوه‌نامه

این شیوه‌نامه پس از اعمال نظرات اصلاحی در ۹ ماده و ۶ تبصره در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۴ شورای پژوهشی دانشگاه بازنگری و در جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۰۸ هیات رئیسه دانشگاه به تصویب رسید.